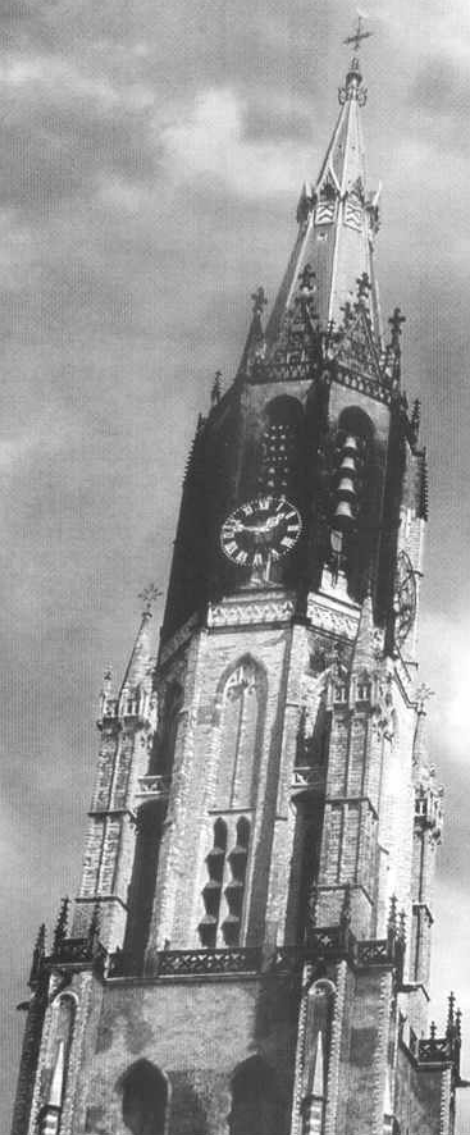

DE HERVORMDE VAAN

70e jaargang - No. 12 - december 2010

Orgaan van de bond van Nederlandse Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

DE BESLAGEN BIJBEL

DE HERVORMDE VAAN
Orgaan van de Bond
van Ned. Hervormde
Mannenverenigingen
op Gereformeerde Grondslag

ISSN 0167 - 3564

www.hervormdemannenbond.nl

Versijnt maandelijks. Voor leden gratis.
Niet-leden € 12,50 per jaar.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen voor 1 december.

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
tel.: 0180 - 412477

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
tel.: 0318 - 483717

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede
tel.: 0318 - 615597

2e secretaris: Dhr. M. Post
Edelmanlaan 8, 3903 XP Veenendaal
tel.: 0318 - 511355

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
tel.: 0348 - 551496

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
tel.: 0318 - 516930

Lid: Ds. E. de Mots
Hongaarseplein 14, 3252 AR Goedereede
tel.: 0187 - 493935

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
tel.: 0180 - 424636

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Dorpsstraat 17, 3751 EM Bunschoten
tel.: 033 - 2982760

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
e-mail: info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties:
Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau,
Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk
tel.: 033 - 2456699 fax: 033 - 2463322
e-mail: bondsbureau@filternet.nl
Bankrekeningnr. 3778.71559 t.n.v.
Ned. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Inzenden kopij januari-nummer

De kopij voor het januari-nummer moet vóór
21 december bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

Woorden van Calvijn

Om zijn volk kennis der zaligheid te geven

Lucas 1 : 77

Thans roert Zacharias het voornaamste punt van het ganse Evangelie aan, door de verklaring dat de kennis der zaligheid gelegen is in de vergeving der zonde. Daar wij allen van onze geboorte aan kinderen des toorns zijn, kan het niet anders of wij zijn van nature vervloekt en verloren; voorts is de oorzaak van onze verdoemenis hierin gelegen, dat wij slaven van de ongerechtigheid zijn. Daarom is er geen middel om de dood te ontkomen, tenzij God ons met zichzelf verzoent, door ons onze zonde niet toe te rekenen; en dat ons niets dan deze gerechtigheid voor God overblijft, kan men uit de woorden van Zacharias lichtelijk afleiden. Vanwaar toch is de zaligheid, zo zij geen vrucht is van de gerechtigheid? Daar het nu de kinderen Gods niet geoorloofd is van enige andere verlossing te weten dan van die welke uit de vergeving der zonde voortvloeit, zo volgt hieruit tevens, dat de gerechtigheid nergens anders gezocht mag worden. Derhalve bestaat de gerechtigheid, welke sommige, door eigenwaan verblind, mensen zich uit de verdiensten der werken oprichten en smeden, nergens anders in dan in de toerekening van de gerechtigheid, waarbij God ons om niet van de schuld van de zonde vrijspreekt. Hierbij valt op te merken dat Zacharias niet spreekt over degenen die buiten zijn, maar over het volk Gods. Hieruit leiden wij af, dat de gelovigen de toerekening van de gerechtigheid niet slechts nodig hebben tot vergeving hunner, vóór hun rechtvaardiging, bedreven zonden; maar dat zij ook alleen krachtens die toegerekende gerechtigheid tot het einde toe voor God rechtvaardig zijn. Ook zouden zij op geen andere wijze voor zijn rechterstoel kunnen bestaan, dan door dagelijks tot deze genadige verzoening de toevlucht te nemen.

Inhoud

blz.

Woorden van Calvijn.....	2
Meditatie	3
Bijbelstudie O.T.	4
Bijbelstudie N.T.	6
Van de voorzitter	9
In the picture	9
Apostolische Geloofsbelijdenis	10
Organisatienieuws	13
Boekbesprekingen	14
Overlijdensberichten	14
Inhoudsopgave 2010	15

Zalig Kerstfeest

“Welgelukzalig is een ieder die de HEERE vreest, die in Zijn wegen wandelt.”

Psalm 128:1

Deze Psalm spreekt over de rijke zegen van het leven met God. In vs 2 gaat het bijv. over de zegen van voldoende eten: Gij zult eten de arbeid uwer handen. Over de kinderzegen gaat het in vs 3: De kinderen zullen zijn als olijfplanten rondom uw tafel. Als kleine stekjes, die almaar groter worden. Een rijke zegen van God in het huwelijksleven: kinderen en kleinkinderen.

In vers 1 wordt de diepe bron aangegeven van dit gezegende leven: “Welgelukzalig is een ieder die de HEERE vreest, die in Zijn wegen wandelt.” Het begint dus met zalig. En dat in feite 3x: Zalig / gelukzalig / welgelukzalig. Het gaat om het toppunt van zaligheid. Je zou ook kunnen zeggen: Gelukkig... De mens, die de HEERE vreest, die is gelukkig. Alleen denken we bij gelukkig eigenlijk als vanzelf aan allerlei dingen van dit aardse leven. En daar gaat het in deze Psalm óók wel over (het eten / de kinderen...), maar het woord zalig heeft meer te maken met het éeuwige leven. En daar gaat het in de Bijbel en in het geloof altijd óók om. Daar gaat het vooral om. Daarom: Welgelukzalig.

En wat is nu zalig? Ik kan ook vragen: Wie is nu zalig?

Wel, dan gaat het -bijbels gezien- om dingen als vergeving van zonden. Verzoening van schuld. Door de Heere Jezus Christus: Hij is de Zalig-máker, gekomen met Kerst.

Welgelukzalig heeft als tegenovergestelde: rampzalig. Zoals degene, die op de Heere Jezus vertrouwt zalig is in Hem; zo is degene die niet op de Heere Jezus vertrouwt niet zalig. En dat is niet anders dan rampzalig. Zo'n ongelovig mens komt niét in de eeuwige

gelukzaligheid, maar die komt... ja, waar komt dié? Die komt in de eeuwige onrust, in de buitenste duisternis.

En daarom is het zo'n voorrecht, dat wij over de Heere Jezus als de geboren Zaligmaker mogen horen. Nu wij nog in dit leven zijn. Nog in het heden van de genade.

Er ligt in de tekst een ruime uitnodiging. Om tot de Heere te kómen. En om Hem te gáán vrezen. We lezen namelijk: “Een ieder die...” Dus iedereen die de Heere vreest is welgelukzalig. Ieder die... Wie dan ook maar... Waar je ook vandaan komt, en wie je ook bent... áls je maar de Heere vreest. De Heere Jezus vertrouwt. Dan ben je wel-gelukzalig. Belijd uw zonden en vindt vrede in uw God.

Maar mág dat wel? En nog wat persoonlijker: Mag ik wel? de Heere vrezen? Of is dat alleen voor een bepaald soort speciale mensen? Dan antwoord ik: NEE, dat is niet voor speciale mensen. Dat is voor gewone zondaren. U hebt gelijk: we hebben die zaligheid niet verdiend... Maar wat óók waar is: die heeft de Heere Jezus verdiend. Aan het vloekhout van Golgotha. Daar droeg Hij de zondestraf. Daar opende Hij voor zondige mensen de poort naar de hemelse zaligheid. En nu is het van kracht: “Een ieder die...” Wie dan ook maar... de HEERE vreest, dié is welgelukzalig.

Er staat nog wat achter: “Die in Zijn wegen wandelt”.

Het gaat dus in ons leven om 2 dingen: de HEERE vrezen èn in Zijn wegen gaan. Dat slaat op het gehoorzamen aan Gods geboden, zoals we van Zacharias en Elisabeth horen in Luk. 1:6. Helaas komen de gelovigen daar nog veel in tekort. Maar het is wel heel belangrijk. En we mogen ons niet verontschuldigen. Wie

genade van God ontving, die heeft steeds ook weer nieuwe genade nodig. Dat kun je in de Bijbel merken; en ook aan de gelovigen om je heen. Wie is volmaakt? Niemand. Alleen de Heere Jezus was volmaakt; óók toen Hij op

aarde leefde. En daarom moeten we zowel in Gods wegen wandelen als ook telkens weer onze zonden en overtredingen belijden. En alleen van de genade van Christus leven, door het geloof.

Bijbelstudie O.T.

Ds. A. GOEDVREE

Hooglied 4

We luisteren in hoofdstuk 4 naar een loflied van de bruidegom op de bruid. Woorden, vol van liefde, bewondering en hartstochtelijk verlangen. Aan het einde, wanneer de bruidegom een moment zwijgt, spreekt de bruid. Haar woorden klinken teer, ze is zo verlegen van zoveel liefde.

Vers 1 – 5

De bruidegom staat voor de bruid, en hij kijkt haar, en zij laat zich bekijken. Een intieme sfeer, van de toenadering van man en vrouw, waardoor de hartstocht groeit. De bruid is stil, haar bruidegom begint te spreken. Acht deugden spreekt hij uit over zijn geliefde bruid. Haar ogen, haar haar, haar tanden, haar lippen, haar spraak, haar wangen (slapen zijn hier wangen), haar hals, haar borsten. Vol bewondering is de bruidegom over haar. Zeker, het zijn oosterse bewoordingen, die elk een rijke betekenis hebben (helaas ontbreekt de ruimte ze allen na te gaan). Wel is duidelijk, dat Salomo zijn Sulamti bewondert, liefheeft en begeert.

Christus als de hemelse Bruidegom heeft Zijn Bruidskerk lief. Door het volbrachte werk van Christus en door het werk van de Heilige Geest verandert zij van een vervallen schepsel tot een schitterende Bruid. Hij bewondert haar in alles: haar (aan)blik, haar verschijning, haar spreken, haar bevalligheid, haar aantrekkingskracht. Christus is vol van liefde voor Zijn Bruidskerk, en Hij verlangt naar haar nabijheid. De praktijk van het leven van de Kerk is op het oog zo totaal anders. Er

valt wel iets af te dingen op deze liefdevolle woorden, naar onze gedachten. Christus ziet haar anders. Laten we daarom de Kerk liefhebben! Laten we echter ook overdenken wat dit betekent voor de praktijk van het geloof. Als wij gezondigd hebben, en het geestelijke leven zo vervallen is – dat we dan denken aan deze woorden vol liefde en hartstocht. Als iets daarvan in ons hart mag zinken, van die liefde! Overigens, vrienden – als we een vrouw van God gekregen hebben – wanneer hebben we haar zo liefdevol bekeken, en haar schoonheid bezongen...?

Vers 6 – 8

Totdat de dag aanbreekt. Opnieuw het verlangen naar die toekomst waarin ten volle de gemeenschap genoten kan en mag worden (zie hoofdstuk 2 vers 17). De Bruidegom ziet de schaduwen van allerlei gevaren. Hij zal gaan naar de Mirreberg en de Wierookheuvel. Hij zal strijden (mirre is bitter) en hij zal ook overwinnen (wierook is zoet). De Bruidegom heeft er strijd voor over, en zal overwinnen om zijn Bruid geheel te nemen, op die grote dag. Daarom spreekt hij nogmaals van zijn liefde voor haar, zijn bewondering voor haar. Tegelijk waarschuwt hij haar. Het beeld van de Libanon, de top van Amana, Senir en Hermon zijn tegenbeelden van gevaarvolle bergen, tegenover de Mirreberg en Wierookheuvel. Daar wonen de leeuwinnen en luipaarden, daar is het gevaar. 'Mijn Bruid, kom daar weg'.

Christus spreekt ook zo tot Zijn Bruid. Im-

mers, vol verlangen ziet Hij uit naar de grote dag, dat Hij – op de nieuwe hemel en de nieuwe aarde – ten volle bij Zijn Bruid zal zijn, en de volle gemeenschap met haar mag delen. Maar, ook Christus heeft gesproken over Zijn Mirreberg en Wierookheuvel. Bitter was de weg over Golgotha's kruisheuvel, bitter was Zijn lijdensweg om de zonden te verzoenen. Maar, heerlijk is ook Zijn opstanding – zoete overwinning! – en Zijn hemelvaart. Waar Hij nu de bitterheid van Zijn lijden en sterven mengt met de zoete geuren van Zijn gebeden, om te bidden voor Zijn Bruidskerk. Zo roept Hij uit: 'Geheel zijt gij schoon, Mijn vriendin, en er is geen gebrek aan u'. Dat kan alleen betuigd worden, vanwege de Mirreberg en Wierookheuvel. Geloven we dat? Maar, ook waarschuwt Christus de Bruidskerk. Ze begeeft zich zo gemakkelijk daar waar ze niet moet zijn, waar zoveel gevaren dreigen. De Libanon, de toppen van Amana, Senir en Hermon – elke gelovige kent de dreigingen voor het geloofsleven, de gevaren voor de verbondenheid aan Christus. Zoveel zonden, zoveel verleidingen, zoveel onheiligheid die ons van Christus afhouden. Weg daar! Ja, wat meer is: 'Bij Mij van de Libanon af, o bruid, kom bij Mij af van de Libanon'. Niet in de zonde, niet in de gevarenczones van het leven, maar bij Christus moeten we zijn. Bij Hem alleen! Leven we zo?

Vers 9 – 11

In de verzen 1 tot en met 5 horen we de bruidegom zingen van de schoonheid van zijn bruid. In vers 9 tot en met 11 gaat het over zijn liefde tot de bruid. Ze heeft zijn hart gestolen, hij is als een 'blok voor haar gevallen'. Bedwelmend is haar schoonheid over Salomo's hart en ziel en lichaam gekomen – machteloos voor haar liefde, haar bekoorlijkheid. Alles van haar waaiert de liefde uit over hem. Zo bewondert Christus niet alleen de Bruidskerk, zo heeft Hij haar ook lief. Wat een wonder – het is onvoorstelbaar – toch is Christus van eeuwigheid vervuld met zoveel liefde. De vooruitziende blik op wat de Bruidskerk is – in en door Hem – en ook eens zal zijn, heeft Hem van eeuwigheid 'overweldigd' met liefde. Christus heeft vanuit die verre stilte gezien, wat ze is en wat ze eeuwig zal zijn, en het heeft Hem vervuld met liefde. Beseffen wij de diepten van deze zaken? De

meeste van deze is de liefde. Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde. Tegelijk is het een geweldige aandrang om nu naar die maat te leven...

Vers 12 – 15

Opmerkelijk, dat we dan een nieuw loflied horen over de bruid. Ging het eerst over haar bekoorlijkheid, vervolgens over de liefde tot haar, nu gaat het over haar 'vruchtbaarheid'. Ze wordt vergeleken met een paradijselijke tuin, die vol van de meest kostelijke vruchten is. Zeker, elke vrucht heeft hier z'n eigen betekenis voor de bruidegom. Het laat zien dat Salomo zijn Sulamith ziet als een bruid, die op alle mogelijke wijze 'vruchten brengt' die het leven bijzonder completeren en veraangenamen. Dit alles geeft woorden aan het feit dat Christus in Zijn Bruid opnieuw het paradijs ziet. Hij ging door de hel van Godverlatenheid, om te bewerken dat Zijn Bruidskerk weer een nieuwe paradijsstuin zou worden, vol goed vruchten – van geloof, bekering, en van daar uit rechtvaardigheid en heiligheid, trouw en toewijding, lofprijzing en wederliefde, tot in eeuwigheid.

Vers 16

En de Bruid? Zij luistert naar haar Bruidegom, en geniet van Zijn woorden. Ze wuift ze ook niet weg. Maar, het brengt haar wel in verlegenheid. Want, als ze kijkt naar de 'vruchtbaarheid van haar paradijsstuin', dan moet ze belijden dat ze zelf er niet in ziet wat de Bruidegom er in ziet. Ze roept het uit: „Ontwaak Noordenwind, en kom gij Zuidenwind, doorwaai mijn hof, dat zijn specerijen uitvloeien”. De Noordenwind is reinigend en zuiverend, om het oude, dorre en verkeerde te verwijderen. De Zuidenwind is levenbrengend, vruchtbaarmakend, om nieuwe groei-kracht te ontvangen. Zo zal haar hof werkelijk worden wat haar Bruidegom er in ziet, en daar verlangt ze naar: worden wat hij Bruidegom in liefde reeds ziet. Want, dan komt haar diepste verlangen openbaar: O, dat mijn liefste kwame, en ate zijn edele vruchten. Ze ziet er naar uit dat zij mag weten een genot voor hem te zijn, dat hij genieten zal van haar. We zien hierin het Pinksterverlangen van een verlegen Bruidskerk. Wat moet de Kerk, wat

moet de gelovige belijden juist niet te zijn wat de Bruidegom in liefde ziet en bejubelt. Maar, dan wordt het Pinkstergebed geboren, om het waaien van de winden van de Heilige Geest. Als een Noordenwind, zuiverend tegen het oude leven. Als een Zuidenwind, levenbrengend om vruchtbaar te zijn. Om vruchtbaar te zijn, in alles van het geestelijke leven – in geloof, hoop en liefde. Dat zijn de vruchten die Hij liefheeft. De Kerk verlangt ernaar om zo vernieuwd te worden. En dat alles met het oog op Hem! De wereld rondom

ons heen in onze tijd kent slechts één norm: ik wil genieten voor mijzelf. De Kerk van Jezus Christus kent een andere norm: dat de Bruidegom van haar zou kunnen genieten. O, dat mijn Liefste tot Zijn hof kwame, en ate zijn edele vruchten. Overigens, de vruchten in de hof van de Bruidskerk zijn de vruchten die Hij verworven heeft, op de mirreberg en wierookheuvel. En het waaien van de Geest is nodig om daaruit te leven. Maar, dat doet de Heere ook, tot op de dag dat Hij zal komen. Geloof u dat...?

Gespreksvragen:

1. Jezus Christus heeft Zijn Kerk lief en begeert haar. Hoe komt dat, waaraan merken we dat tot op de dag van vandaag? Wat betekent dat voor het persoonlijke geloof?
2. Welk voorbeeld geven de liefdeswoorden van Jezus Christus aan elke man, die zijn vrouw liefheeft? Wat zegt dat van de omgangsvormen tussen man en vrouw? Hoe moeten we dat vergelijken met de tijd en cultuur die ons omringen?
3. Wat betekent het volbrachte werk van Christus voor de Bruidskerk? En welke gevaren bedreigen nu de Kerk van Jezus Christus?
4. In en door Christus zal de Kerk weer een nieuwe paradijs tuin worden. Ziet u daar naar uit, en wat betekent dat voor u vandaag?
5. Vertaal het Pinkstergebed van de Bruidskerk voor vandaag, naar de twee kanten: wat moet gezuiverd worden, waar moet verlevendigd worden? Denk daarbij aan de Kerk als geheel, denk ook aan het persoonlijk leven. Hoe kan Christus van Zijn Kerk en van de gelovige genieten?

Bijbelstudie N.T.

Gods oordeel geeft de doorslag

1 Corinthe 3 : 15–4 : 7

Ds. W. WESTLAND

Tempel van God (vers 16 en 17)

Paulus heeft gesproken over het éne fundament: Jezus Christus en Zijn werk. Hij heeft de gemeente van Corinthe gewaarschuwd, dat ze op een goede wijze moeten bouwen op dit fundament. Nu houdt hij dit beeld nog even vast. Want hij noemt de gemeente Gods tempel: Weet gij niet... bent u soms vergeten... denk er toch aan! In hoofdstuk 6 noemt Paulus ons lichaam een tempel

van de Heilige Geest. Hier gaat het echter om de gemeente in zijn geheel. De tempel was in het Oude Testament de woonplaats van God. Boven het heilige der heilige hing de wolk als een teken van Gods aanwezigheid. Na de komst van Christus en de Uitstorting van de Heilige Geest is dat anders geworden. Het voorhangsel is gescheurd als een teken, dat de tempeldienst

in Jeruzalem geëindigd was. Met Pinksteren wordt de Heilige Geest uitgestort, en woont Hij in de gemeente. Daarom is de gemeente van Christus niet zomaar een verzameling van mensen, maar de tempel van God, die heilig gehouden moet worden. Er klinkt in vers 17 een ernstige waarschuwing: Wie de tempel Gods schendt, die zal God schenden. Je kunt niet ongestraft schade toebrengen aan de gemeente. Bij het woord - schenden - moeten we denken aan scheurmakerij, verdeeldheid zaaien, dwaalleer verkondigen of een onzuivere levenswandel. Kortom: alles waarmee we de gemeente van Christus schade aandoen. Dat neemt de Heere hoog op, want Hij waakt over Zijn gemeente. Toen in Corinthe, maar ook nu nog!

Gij zijt van Christus (vers 18–23)

Hier gaat Paulus zijn eerste thema in deze brief afronden. Hij neemt de gemeente mee vanuit het dal van groepsdenken naar de toppen van het geloof. Maar eerst waarschuwt hij tegen zelfmisleiding: niemand bedrieg zichzelf. Dat blijft een belangrijke waarschuwing, ook voor ons.

We kunnen op allerlei manieren onszelf misleiden. Hier gaat het om de hoogmoed. Wie meent wijs te zijn, wordt geroepen om nederig te buigen. Van: ik weet het, moet het naar: ik weet het niet meer. Want de Heere kent onze diepste bedoelingen. Hoe mooi verpakt: de wijsheid van deze wereld is ijdel, leeg. Er blijft niets van over. Paulus gebruikt hier enkele citaten uit het Oude Testament: Job 5 : 12 en 13 en Psalm 94 : 11. Het komt er op aan, dat wij niet op mensen zien, maar ons heil en zaligheid van Christus verwachten. En dan kun je alles omdraaien. In Corinthe zeiden ze: Ik ben van Paulus, van Apollos. Maar het is net anders om: ze zijn van u. Alles is uwe. Ze staan tot uw dienst. God heeft deze mensen aangesteld om u te dienen met het Evangelie. En dat gaat nog verder. Want als je Christus mag toebehoren, mag je ook delen in Zijn rijkdom. De dingen van deze wereld staan tot uw dienst. Zelfs de dood: het is niet meer een macht, waaraan ik onderworpen ben, maar een poort naar het hemels paradijs. De tegenwoordige dingen, ook de moeilijkheden moeten dienen tot uw zaligheid (zie Rom. 8 : 28). En ook de toekomst hoeft

geen dreigende onzekerheid te zijn. Maar er mag een stil vertrouwen zijn. Want ook wat er in de toekomst gebeurt, zal meewerken aan Gods heilsplan.

Dat lijken grote woorden, maar het is realiteit, wanneer we door het geloof aan Christus verbonden zijn, en het eigendom van Hem zijn (zie Catechismus Zondag 1). En dan te bedenken, dat Christus de Zoon van God is. Gezonden in deze wereld om Gods werk te volbrengen. En na Zijn hemelvaart zit Hij aan de Rechterhand op de troon, en namens Zijn Vader regeert Hij als Koning alle dingen. Dat geeft een rijke troost bij alle verwarring in kerk en maatschappij. Het loopt Hem niet uit de hand. Daarom: rust mijn ziel, uw God is Koning!

Dienaars van Christus (vers 1–4)

Hier geeft Paulus een mooi beeld van de ambtsdragers. Ze zijn er niet om te heersen, maar om te dienen: houdt ons voor dienaars van Christus. Dus geen dienaars van mensen. Ook dat moeten we bedenken. De ambtsdragers hebben door hun ambt een bijzondere plaats in de gemeente: dienaars van Christus. En wat heeft de Heere Jezus als opdracht gegeven: om uitdelers te zijn van de verborgenheden Gods. In het Grieks staat voor uitdeler het woord oikonomos (ons woord econoom is daarvan afgeleid). Dat was een slaaf, die als rentmeester was aangesteld. Hij moet goed met de bezittingen van zijn heer omgaan. Toch mooi dat de Statenvertaling hier het woord „uitdeler” gebruikt. Want een ambtsdrager mag het Woord en de Sacramenten uitdelen, bij de mensen brengen. Hij mag de boodschap van Christus royaal uitdelen. Hier wordt dat genoemd: de verborgenheden Gods. Het Evangelie van Jezus Christus lag eerst nog verborgen onder de schaduwen van het Oude Testament. Maar nu mag het door de prediking opengelegd worden. En het is de Heilige Geest, die het Evangelie binnendraagt in mijn hart, zodat het ook voor mij persoonlijk duidelijk wordt. Daarbij komt het erop aan, dat de dienaars getrouw zijn: ijverig hun werk doen, en dan zoals de Heere het wil: geen dwalingen verkondigen, geen eigen verzinsels, maar getrouw aan het Woord van God. Dan gaat het niet om wat mensen ervan vinden, of wat ik er zelf van vind.

Ook al is Paulus zich er niet van bewust, dat hij fouten gemaakt heeft in zijn ambtsbediening, toch wil hij niet zichzelf rechtvaardigen: God is het, die mij oordeelt. In het Grieks staat er een woord dat betekent: dagvaarden, verantwoording afleggen. Dat is voor elke ambtsdrager een bemoediging en een waarschuwing. Mensen weten niet alles. En toch oordelen ze zo gemakkelijk over een ander. Maar dat mag ik naast mij neerleggen, en alles in Gods handen leggen. Hij wil mij aanzien in Christus, Die als de middelaar zelf onder het oordeel is doorgedaan, en zo verzoening heeft aangebracht. Ook voor de ambtelijke zonden.

Anderzijds moet hier ook de waarschuwing klinken. Voor mensen kun je veel verbergen, maar de Heere weet alle dingen. En Hij komt er op terug in het laatste oordeel.

Niet voor de tijd (vers 5–7)

Wij staan zo gauw met ons oordeel klaar: over gemeenteleden en over ambtsdragers: die is goed, die is fout. Nu trekt Paulus hier een scherpe lijn: zo dan oordeelt niets voor de tijd. Dat roept een vraag op. Ik denk aan de tijd van de Reformatie. Toen werd de leer van de Roomse Kerk beoordeeld op grond van Gods Woord, en van daaruit radicaal afgewezen. En ook nu mogen wij nieuwe dwalingen toetsen, beoordelen op grond van de Heilige Schrift. Ik las in dit verband de wijze woorden: Voor een kerkelijk oordeel is plaats, maar niet voor een lichtvaardig oordeel. En als het gaat om zalig worden of verloren gaan, komt ons het oordeel niet toe. Wij mogen niet op de rechterstoel van God gaan zitten. Daarom, niets oordelen voor de tijd. Die tijd is de dag, dat de Heere Jezus terugkomt. Hij komt als de Rechter, om te oordelen de le-

venden en de doden. Dan zal Hij in het licht brengen, wat in de duisternis verborgen was. Denk eens na over het volgende voorbeeld: In een donkere vieze kelder zie je de rommel niet. Maar wanneer je het licht aandoet, zie je wat er in die kelder allemaal is. Mozes zegt het in Psalm 90 zo: Gij stelt onze heimelijke zonden in het licht van Uw Aanschijn. Paulus spreekt hier over de raadsragen des harten. Dat wil zeggen: de goede of kwade bedoelingen, die er in ons hart leven.

En dan geeft Paulus een positieve spits: alsdan zal een ieder lof hebben van God. Een ieder: dat zijn hier Gods getrouwe dienstknechten. Zoals in de gelijkenis van de talenten. Als de heer terugkomt, prijst hij zijn goede dienstknechten: Wel gij goede en getrouwe dienstknechten. Over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u zetten (Mattheüs 25 : 21 en 23). Het gaat uiteindelijk niet om de lofprijzing van mensen. Dat gaat voorbij. Daarom niet de gunst van mensen zoeken, maar ons leven richten op de Heere; hoe kan ik bezig zijn tot eer van God.

In vers 6 maakt Paulus het persoonlijk: Ik pas dit toe op de groepsvorming rond Apollos en mij: als jullie ons zo prijzen, zouden wij maar hoogmoedig worden. De Statenvertaling gebruikt hier het woord opgeblazen. Welnu, denk eens aan een ballon. Als je die te ver opblaast, knapt hij.

Tenslotte stelt Paulus nog een scherpe vraag: Wie onderscheidt u? Dat wil zeggen: Wie geeft u het recht om onderscheid te maken. Alle gaven in de gemeente zijn immers geschonken door de Heere. Je hebt die gaven niet zelf tevoorschijn gebracht. Daarom is er geen enkele reden tot eigen roem. Laat het anders zijn: Dank de Heere voor de gaven, die aan ambtsdragers en gemeenteleden zijn geschonken. Geef Hem de eer!

Gespreksvragen:

- 1) Waarom mag de gemeente Gods tempel genoemd worden? (vs. 16)
- 2) Hoe kunnen wij de gemeente schenden, schade aandoen? (vers 17)
- 3) Geef voorbeelden, dat mensen zichzelf bedriegen (vs. 18). Wat hebben ze dan nodig?
- 4) Welke troost ligt er in vers 21–23?
- 5) Waarom spreekt Paulus in vers 1 over „verborgenheden”. Wat wordt daarmee bedoeld?
- 6) Kunnen en mogen wij oordelen over andere mensen? (vers 3). Vergelijk met deze woorden Mattheüs 7 : 1 en 2 en 1 Corinthe 6 : 2.
- 7) „Die mij oordeelt is de Heere”. Dat is een waarschuwing én troost (vs. 4B en 5A). Probeer aan elkaar uit te leggen waarom dat zo is.

Van de voorzitter...

Ds. W. WESTLAND

Advent 2010

De eerste Adventszondag bracht ons weer een nieuw kerkelijk jaar. In de 4 Adventsweken mogen wij ons voorbereiden op het Kerstfeest, feest van de geboorte van onze Heere Jezus Christus. Daarna volgen de lijdensweken en Goede Vrijdag. We volgen de Heere Jezus in de weg van diepe vernedering, totdat Hij aan het kruis alles heeft volbracht.

Maar na de vernedering volgt de verhoging. Het wordt Pasen en Hemelvaartsdag. „Wij zien Jezus met eer en heerlijkheid gekroond” (Hebr. 2 : 9). En de kroon op de christelijke feestdagen is Pinksteren, de uitstorting van de Heilige Geest; de Geest geeft ons deel aan Christus en aan al Zijn weldaden. En nu zien we uit naar Zijn Wederkomst. Dat brengt ons weer bij Advent. Dat betekent immers: Hij komt. De Heere Jezus komt terug, en dan zal Zijn Koninkrijk in volle heerlijkheid komen. Wij leven nu in de tussentijd. Tussen zijn eerste Advent en zijn tweede Advent. Wij leven

in een wereld vol dreigende machten. Met een zondig en onrustig hart. Maar de Heilige Geest geeft ons zicht op de Heere Jezus en Zijn werk. Wij mogen in het geloof leven bij de heilsfeiten, die geschied zijn! Daarin ligt ons houvast, daarin ligt onze zaligheid. En wie dat leert verstaan, gaat verlangend uitzien naar de tweede komst van de Heere Jezus. Want Zijn komst is het, die mijn heil volmaakt (Ps. 70 : 3 ber.).

Groet

Mede namens de andere bestuursleden wens ik u en jou gezegende Kerstdagen en een goede Jaarwisseling. De Heere zij met u allen.

In the picture

Stil zijn

Wanneer u deze Hervormde Vaan onder ogen krijgt, leven we naar de kerstdagen en de jaarwisseling heen. Vooral de jaarwisseling roept allerlei gedachten op. Ge-

dachten, die betrekking hebben op het verleden of juist op de toekomst.

In de herfstvakantie bladerde ik wat in 'Oude

Ds. P.J. TEEUW

Paden'. Het blad, dat bijna volgeschreven werd door de bekende ds. J.J. Knap Czn. Het nummer dat ik in handen had, was het laatste in het jaar 1928. Onder bovengenoemd opschrift schreef hij enkele oudejaarsavondgedachten. Bij het lezen van dat artikel dacht ik: het zou ook nu geschreven kunnen zijn. Er is feitelijk niet zo veel nieuws onder de zon. Veel dominees zouden, afgezien van de stijl, ook nu nog hun preek zo kunnen beginnen, zoals ds. Knap het deed. Lees maar mee.

'Stil zijn, - men zou haast willen vragen, of dit in onze dagen nog mogelijk is? Het leven glijdt tegenwoordig niet meer kalm voort als een rustige vliet. 't Lijkt meer op een wilde bergstroom, die ongebonden in zijn vaart, van de hoogte neertuimelt en zich tussen rotsen en klippen heen een weg moet banen. Het leven is steeds even vol en druk. De rust is te zeer uit onze eeuw geweken. Wij voelen ons als met zweepslagen voortgedreven. Nauwelijks is de ene taak afgewerkt, of de volgende roept ons op en eist dezelfde inspanning van onze toch zeer begrensde kracht.

Het leven maakt niet meer de indruk van een vreedzaam landschap, waarin alles rust ademt en toch van stage arbeid op veld en akker spreekt. Het dreunt om ons heen als in een machtige fabriek met stampende machines en oorverdovend lawaai. Wij ondergaan het leven meer, dan dat wij het in volle bewustheid leven: de wervelwind van de arbeid

neemt ons op en sleurt ons mee, wij jachten van de ene dag op de andere voort, en lopen gevaar onszelf in die drukte te verliezen.

In die jakkerende levensfabriek ontstaat nu echter plotseling een ogenblik van weldadige stilte. 't Wordt oudejaarsavond'.

Verschilt 1928 nu zoveel van 2010? Even later schrijft ds. Knap:

'Daarom zijn wij dankbaar voor de oudejaarsavond, die verademing brengt. 't Is waar, alle dagen zijn aan elkaar gelijk, indien u ze naar het gezicht der ogen en niet naar hun innerlijke betekenis taxeert. De eerste januari verschilt noch in duur noch in tijdsindeling van de laatste december. Wij voelen bij de overgang van het ene jaar in het andere evenmin een schok, als wanneer wij met de mailboot (ds. Knap moest eens weten van ons mailverkeer over de gehele wereld) de evenaar passeren en van het noordelijk naar het zuidelijk half-rond overglijden. Maar al is de oudejaarsavond weinig meer dan een imaginaire (denkbeeldige) streep op de kaart der eeuwen, wij mogen die lijn toch niet overschrijden zonder even te rusten. Wij mogen er de ernst van niet op plaatsen van publieke gemakkelikheden ontvluchten. Thuis, in de familiekring, is het dan alleen goed voor 't hart, het is de ure van het stil-zijn, om in die gewijde stilte beurtelings naar achteren, naar binnen en naar boven te zien'.

De beoefening van de laatste zin wens ik onze lezers van harte toe.

De Apostolische Geloofsbelijdenis

Op de derde dag weer opgestaan

(Artikel 5)

DS. W. WESTLAND

Met onze geloofsbelijdenis hebben we de Heere Jezus gevolgd in zijn gang van vernedering. Het ging steeds dieper, totdat

Hij tenslotte is neergedaald in de hel van de God-verlatenheid. Hij is afgedaald in het rijk van de dood, om de satan en de

dood op hun eigen terrein te overwinnen. Maar toen is het op de derde dag Pasen geworden. En nu mogen we de Heere Jezus volgen in Zijn gang van verhoging. Van de diepste vernedering klimt Hij op tot de hoogste heerlijkheid. Dat is de gang van Pasen tot Zijn wederkomst.

In artikel 5 gaat het dus om de Opstanding van Christus. De Catechismus vraagt dan in Zondag 17: wat nut u, wat heb je eraan? We zijn geneigd om dan te denken aan het leven na de dood. Maar wie de betekenis van de Opstanding dieper leert verstaan, mag ontdekken, dat Pasen een brede baan van licht werpt over de levensweg van de christen, hier op aarde.

Aangevochten

Ondertussen wordt het feit van de Opstanding steeds weer aangevochten. Dat is begonnen onder invloed van het rationalisme, het wetenschappelijk denken, waarbij je afgaat op wat je met je verstand kunt bedenken. En wat niet te begrijpen is, dat zou niet waar zijn.

Zo is er vanaf de 19e eeuw een vrijzinnige stroming, die vraagtekens zet bij Pasen. Je moet het woord opstanding niet letterlijk nemen - Pasen zou een geestelijke ervaring zijn. De discipelen werden opgewekt tot een nieuw elan. Pasen betekent een nieuwe stimulans om verder te kunnen.

Wat een arm evangelie. Paulus kwam in Corinthe ook reeds twijfel over de opstanding tegen. En wat doet hij dan? Overtuigen met het verstand? Neen, want Pasen is niet te verklaren met het verstand. Niet overtuigen, maar gétuigen. Vanuit het Oude Testament. En ook de gebeurtenissen na Pasen geven voldoende bewijs. Denk maar aan het lege graf, en de opgevouwen doeken.

En denk ook maar aan de verschijningen, zelfs aan 500 broeders op één dag (1 Corinthe 15 : 6). En nu vraagt het Bijbels getuigenis van ons geloof. Zoals de Heere Jezus heeft gezegd tegen Thomas: Zalig, die niet gezien hebben, en nochtans zullen geloofd hebben. Met de kerk der eeuwen mogen we belijden: Ik geloof, dat Jezus Christus op de derde dag is opgestaan. En dat werpt een brede baan van licht op mijn levensweg. De Catechismus wijst in Zondag 17 op 3 dingen:

1) De dood overwonnen

Door Zijn opstanding heeft Christus de dood overwonnen. Wat is eigenlijk de dood? De dood is de grote tegenstelling van het leven. Waar het leven weggaat, daar blijft de dood over. En nu komt het leven van God. Hij is de Bron van het Leven. Maar wie nu bij de levende God vandaan loopt, komt in de dood terecht. De dood in zijn drie-voudige verschrikking: de lichamelijke dood, de geestelijke dood en de eeuwige dood. Zo is het gegaan bij Adam en Eva... zo gaat het bij ons, de dood als straf op de zonde. En de psalmdichter zingt: Wie is er, die de slaap des doods niet eens zal slapen... Het kan je soms benauwen, het kan je neerdrücken: Is er nog uitzicht in dit leven, dat omringd wordt door de dood? Ja toch! Want Christus heeft de dood overwonnen. Op de derde dag opgewekt door Zijn Vader, is Hij opgestaan uit de dood, en heeft het leven aan het licht gebracht. Van dat heerlijk moment is geen mens getuige geweest. Alleen God en de satan. De Vader heeft Zich verblijd over Zijn Zoon. En de satan heeft gesidderd, want nu heeft hij het in principe verloren. De grote Overwinning is behaald.

U vraagt misschien, wat het verschil is met de opwekking van Lazarus? Lazarus werd weer teruggeroepen in het tijdelijk leven aan deze kant van het graf. Maar Christus is door de donkere tunnel van de dood heengegaan, en is aan de andere kant opgestaan tot een eeuwig leven. Hij hoeft nooit meer te sterven.

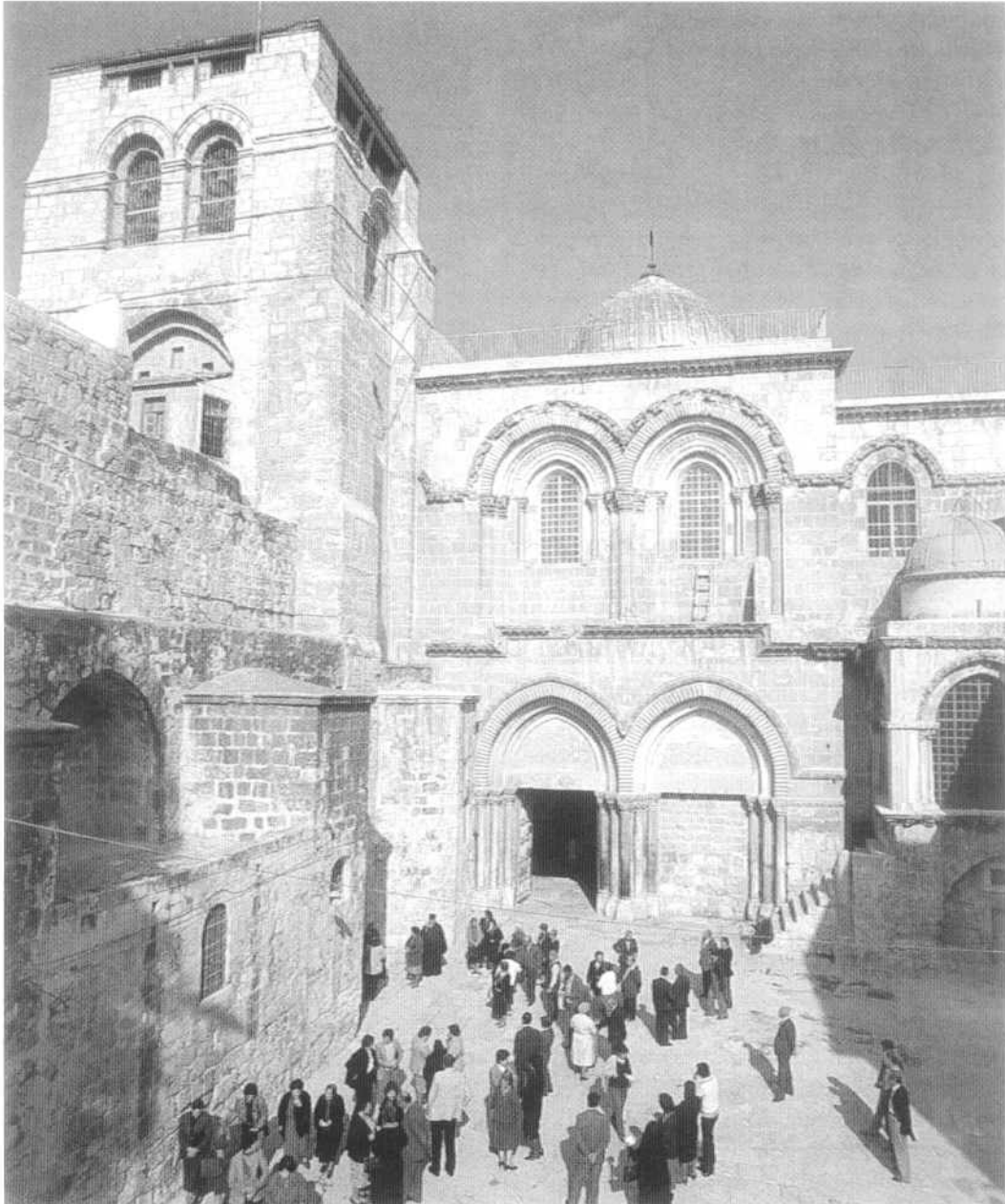
Dat is ook het grote verschil met de gedachte van de reïncarnatie. Een gedachte, die vanuit het Hindoeïsme ook onder ons steeds meer doordringt. De gedachte van een vorig leven. Als je goed geleefd hebt, kom je straks terug in een beter leven. Maar je moet steeds weer sterven. Het is in feite een eeuwige kringloop. Maar dat is bij Christus radicaal anders. Hij heeft de kringloop doorbroken. En voor een ieder, die in Hem geloofd is er een eeuwig leven. Hoe dat mogelijk is voor schuldige zondaren, die de eeuwige dood hebben verdiend? Wel, de Heere Jezus heeft door Zijn kruisdood gerechtigheid verworven, en die gerechtigheid deelt Hij uit. Paulus zegt in Romeinen 4 : 25 "Hij is opgewekt om onze rechtvaardigmaking". Of zoals ik dat lees in

Jesaja 61: De mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgeworpen. Waar komt het dus op aan: Eigen gerechtigheid en vroomheid uit handen laten vallen, en als een arme zondaar schuilen bij Christus. Dan is er bij Hem gerechtigheid en eeuwig leven.

2) Opgewekt tot een nieuw leven

Niet alleen de lichamelijke dood heeft Chris-

tus overwonnen. Ook de geestelijke dood. Wat is ons leven geworden door de zonde? Dood in de zonden en de misdaden, zegt Efeze 2. En het Avondmaalsformulier stemt er mee in: zo bekennen wij, dat wij midden in de dood liggen, ook na ontvangen genade. Daarom is het nodig, dat wij het leven zoeken buiten onszelf, in de Heere Jezus. Want door Zijn kracht worden wij opgewekt tot een nieuw leven. Door de kracht van Zijn opstanding. Wanneer komt er leven in mijn dode

Heilige Grafkerk in Jeruzalem.

hart? Als het woord uitgezaaid is, en het door de kracht van de Heilige Geest gaat ontkiemen. Petrus zegt het zo: wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding van Christus (1 Petrus 1 : 3).

Zo wordt de christen een twee mens: de oude mens sterft af, en de nieuwe mens mag toenemen, mag groeien als een rank aan de wijnstok. Dat is een heerlijke boodschap. Want dan hoeft ik niet zelf krampachtig mijn geloofsleven overeind te houden. Maar Hij geeft het leven, en onderhoudt dat leven. In de strijd en aanvechting van het leven mag u weten: Christus is Overwinnaar, en Hij zal Zijn werk, ook voor mij voleinden. Neen, dat maakt geen luie mensen. Want het appèl klinkt in Colossenzen 3 : 1 „Indien gij dan met Christus bent opgewekt, zo zoekt de dingen, die boven zijn.

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2008

De volgende wijzigingen hebben plaats gevonden:

1) De MV "Filemon" te Grafhorst (blz. 27) heeft een nieuwe secretaris: dhr. J. Klooster, Kerkstraat 47, 8277 AD.

2) De MV "Calvijn" te Polsbroek (blz. 14) heeft een nieuwe secretaris: dhr. M. van Rossum, Noordzijdseweg 99A, 3415 RA Polsbroek.

3) De MV "de Heere is onze Banier" (blz. 3) heeft een nieuwe voorzitter dhr. C.H. Baan, Brandwijdseweg 48, 2974 LD Brandwijk; en een nieuwe penningmeester dhr. W. van Muijlwijk, Gijbelandsedijk 114, 2974 VH Brandwijk.

4) De MV "Guido de Bres" te Harderwijk (blz. 17) heeft een nieuwe secretaris: dhr. H. Timmer, Ankermeen 2, 3844 KM Harderwijk.

5) De MV "de Heere is mijn Kracht" te Putten-Dorp (blz. 18) heeft een nieuwe penningmeester: dhr. H. Ruiter, Telgterweg 38c, 3881 LM Putten.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl.

Vakantieweken Alleenstaanden

De commissie Vakantieweken Alleenstaanden

3) Garantie voor de toekomst

Het derde nut van de opstanding van Christus richt ons op de toekomst. Christus is opgestaan als de eersteling, en zijn kerk mag volgen op de dag van zijn wederkomst. Pasen is een garantie voor de opstanding van het lichaam. Wanneer je op een kerkhof loopt, lijkt het wel, alsof het nooit Pasen is geweest, en alsof de dood heer en meester is. Maar het is toch anders. Op de grafsteen van mijn ouders staan drie woorden: totdat Hij komt! Dit verderfelijke zal onverderfelijkheid aandoen. Ja, de dood wordt verslonden tot overwinning (1 Corinthe 15). Er is uitzicht in een wereld, die ten dode wankelt, omdat het Pasen is geworden. Geloof u dat? Paulus mocht door genade belijden: "Het leven is mij Christus, en het sterven is mij gewin!" (Filippenzen 1 : 21).

den van de Hervormde Vrouwenbond organiseert in de zomer opnieuw drie vakantieweken. Deze weken zijn bedoeld voor alleenstaande mannen en vrouwen.

Onder leiding van een predikant en andere stafleden kunt u er eens een week helemaal uit. De Bijbel staat centraal, zodat u niet alleen uitrust maar ook bemoedigd wordt door gezamenlijke kerkgang, gesprek, zang, avonduitsluitingen en bijbelstudie. Er is volop ruimte voor ontspanning en gezelligheid, een wandeling of fietstocht. De week is geheel verzorgd en het vakantieverblijf is uitstekend van kwaliteit. Mogen we u, D.V., begroeten? Voor onze gasten geldt dat zij zich helemaal zelfstandig kunnen verzorgen.

Wij bieden u de keuze uit de volgende mogelijkheden:

D.V. 2-9 juli 2011

„Hotel De Foreesten" te Vierhouten

D.V. 16-23 juli 2011

„Parkhotel Hugo de Vries" te Lunteren

D.V. 13-20 augustus 2011

„t Laarhuus" te Ommen

Voor inlichtingen en aanmelding kunt u terecht bij: mevr. J. Dijs-Oudshoorn,

tel.: 079-3413487. Ook een vakantiegeds, waarin alle vakantieweken van de Hervormde Vrouwenbond staan, kunt u bij haar aanvragen. www.hervormdevrouwenbond.nl.

Boekbesprekingen

Kees Jan Rodenburg, **Joodse volgelingen van Jezus – een overzicht van 40 vragen en antwoorden**, in: serie Artiosreeks, uitg. Groen Heerenveen 2010, 222 pag., prijs € 12,50.

Het lijkt zo eenvoudig: een Jood wordt christen en heet dan een messiasbelijdende Jood. Maar dan zijn er toch een heleboel vragen: sluit hij zich aan bij een christelijke kerk of gaat hij naar een messiaanse gemeente? Of blijft hij lid van de synagoge en gaat als een anoniem christen verder, zoals ook voorkomt? Trouwens, hoe gaat hij om met besnijdenis en doop? En hoe ziet hij Jezus eigenlijk, want het valt op dat velen de uitdrukking 'Zoon van God' vermijden. En dan is er ook de vraag of hij nog Jood is? Vanuit de Joodse orthodoxie gezien in elk geval niet. Maar is hij christen? Vanuit de kerk ligt dit niet altijd eenvoudig. En dan zijn naam: is het nu messiaanse Jood, of Joodse christen of nog anders? Om dan nog maar niet te spreken over de vraag in hoeverre hij gesprekspartner is in het gesprek van kerk en Israël?

Een veelheid aan opvattingen en keuzes komt in dit boek aan de orde. Het ging mij wel eens duizelen. Maar dat komt niet door ds. Rodenburg, die de dingen vakkundig ontleeft en toelicht. Een warme aanbeveling voor dit opscherpende boek.

Ds. J.P. Nap

Gisbertus Voetius, **Bron van troost, verdediging van de gereformeerde leer**, uitgeverij de Banier, 2010, 138 blz., prijs € 15,90.

In 1627 schreef Gisbertus Voetius, een belangrijk theoloog uit de tijd van de Nadere Reformatie, een boek, waarin hij de gereformeerde leer, zoals deze verwoord is tijdens de Dordtse synode van 1618-1619, verdedigde en aanpreeft. De titel van dit boek heet 'Proeve van de Cracht der Godsalicheit'. Het schrijven van dit boek was een reactie op een smaadschrift van een zekere Tilenus tegen de Dordtse leer. Voetius was bang dat eenvoudige kerkmensen hierdoor beïnvloed zouden worden. Belangrijke passages uit dit boek vormen de inhoud van de "Bron van troost". Voetius toont vanuit de Schrift aan hoe onnuttig en troosteloos de remonstrantse leer is. Hij legt uit dat de praktijk van de godzaligheid tot uiting komt in een standvastig, oprecht en ijverig doen van de goede, welbehaaglijke wil van God in alles, zowel innerlijk als uiterlijk. Het wordt gevoeld in en door de gemeenschap van de verdiensten van Jezus Christus. Er zijn drie hoofdpunten. De kennis van de heilzame leer is het fundament.

Het tweede punt omvat het geloof, de zekerheid en het vertrouwen met de levende hoop. Daaruit vloeien voort de eeuwige troost, de vrede en de blijdschap. Het derde punt behelst de bekering, de nieuwe gehoorzaamheid en de dankbaarheid. In de zeven hoofdstukken die het boekje telt, worden we steeds bepaald bij de troost en de verbetering. Het boekje bevat veel onderwijs waar we vandaag onze winst mee kunnen doen.

Ds. J.H. Lammers

Overlijdensberichten

*Welgelukzalig is hij,
die de God Jacobs tot zijn hulp heeft,
wiens verwachting
op de HEERE zijn God is.
Psalm 146:5*

Met droefheid geven wij u kennis van het overlijden van de oprichter en oud-voorzitter van onze mannenvereniging

ADRIANUS LAM

op de leeftijd van 80 jaar.

De Heere vertrooste zijn kinderen klein- en achterkleinkinderen.

Bestuur en leden mannenvereniging
Calvijn te Westbroek

Westbroek, 28 november 2010

Op 10 november 2010 werd door de Heere op Zijn tijd uit dit leven weggenomen onze broeder

JAN SONNEVELD

in de leeftijd van 77 jaar.

Wij denken in dankbaarheid terug op zijn betrokkenheid en inbreng tijdens de verenigingsavonden.

De Heere sterke zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.

Mannenvereniging
"Door Onderzoek tot Wetenschap"
te Bleiswijk

Bleiswijk, november 2010

Inhoudsopgave 2010

WOORDEN VAN CALVIJN:

De kerk is onze moeder <i>Het huis Gods, hetwelk is de gemeente des levenden Gods.</i> 1 Timotheüs 3 : 15	j- 2
De ordelijke bediening van het avondmaal <i>Laat alle dingen eerlijk en met orde geschieden.</i> 1 Korinthe 14 : 40	f- 2
Alle menselijke kracht is rook <i>De dienstmaagd zeide tot Petrus.</i> Johannes 18 : 17	m- 2
Het feit der opstanding <i>Het is dan nodig dat één derzelve met ons getuige worde Zijner opstanding.</i> Handelingen 1 : 22b	a/m- 2
Bidden en danken <i>Weest in geen ding bezorgd; maar laat uw begeerten in alles, door bidden en smeken met dankzegging bekend worden bij God.</i> Filippensen 4 : 6	j/j- 2
Stempel van echtheid. Marcus 13 : 9vv	a- 2
Zijn voetstappen drukken Matth. 10 : 37-38	s- 2
De vrome vertrouwt op zijn hemelse Vader <i>Mijn God! Op U vertrouw ik.</i> Psalm 25 : 2	o- 2
Gelijk de regen. Jesaja 55 : 10, 11	n- 2
<i>Om zijn volk kennis der zaligheid te geven.</i> Lucas 1 : 77	d- 2

MEDITATIES:

<i>„Want Gij zijt de God mijns heils.“</i> Psalm 25 : 5b	j- 3
Eén ding weet ik Johannes 9 : 25	f- 3
Onaantastbaar! <i>„Wat zal ik vloeken, dien God niet vloekt?“</i> Numeri 23 : 8	m- 3
Blijf er aan denken: Jezus Leeft! <i>„Houdt in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt, Welke is uit het zaad van David, naar mijn Evangelie“.</i> 2 Timotheüs 2 : 8 Openingswoord Huishoudelijke Vergadering Gouda 2010	a/m- 3
Heel de Bijbel! <i>„Al de Schrift is van God ingegeven, en is nuttig tot lering, tot wederlegging“</i> 2 Timotheüs 3 : 16A	
(Nog) Even geduld... <i>„En acht de lankmoedigheid van onze Heere voor zaligheid.“</i> 2 Petrus 3 : 15a	j/j- 3

Kom niet te laat! <i>„laat ons dan vrezen, dat niet te eniger tijd de belofte van in Zijn rust nagelaten zijnde, iemand van u schijnt achter gebleven te zijn.“</i> Hebreëen 4 vers 1	a- 3
Wandelen met God <i>“... want voor zijn wegneming heeft hij getuigenis gehad, dat hij Gode behaagde“.</i> Hebreëen 11 : 5b	s- 3
De laatste dingen Marcus 13 : 1-13	o- 3
Openingswoord Bondsdag 2010 Gekregen Talenten. <i>„De één gaf hij vijf talenten, de ander twee, en de derde één, een ieder naar zijn vermogen...“</i> Mattheüs 25 : 15	n- 3
Zalig Kerstfeest <i>„Welgelukzalig is een ieder die de HEERE vreest, die in Zijn wegen wandelt.“</i> Psalm 128 : 1	d- 3

BIJBELSTUDIES O.T.:

Spreuken: Zondaars - de vreemde vrouw...	j- 4
Spreuken: Rijk en rijkdom	f- 4
Spreuken: Rechtvaardigen en goddelozen.	m- 4
Spreuken: Het gebruik van de tong	a/m- 5
Spreuken: De vier dieren	j/j- 4
Hooglied 1	a- 4
Hooglied 1	s- 4
Hooglied 2 : 1-17	o- 4
Hooglied 3 : 1-11	n- 6
Hooglied 4	d- 4

BIJBELSTUDIES N.T.:

Achteruitgang en terugval Hebreëen 5 : 11-6 : eind	j- 7
Christus' Hogepriesterschap Hebreëen 7	f- 7
Hemelse bediening Hebreëen 8	m- 7
Een beter en volmaakt offer Hebreëen 9	a/m- 7
Aansporing tot volharding Hebreëen 10	j/j- 7
Genade en Vrede 1 Corinthe 1 : 1-17	a- 6
Alle eer voor God! 1 Corinthe 1 : 18-31	s- 7
Alle eer voor God! 1 Corinthe 2	o- 7
Alle eer voor God! 1 Corinthe 3 : 1-15	n- 8
Gods oordeel geeft de doorslag 1 Corinthe 3 : 15-4 : 7	d- 6

VAN DE VOORZITTER:

j-11; f-11; m-10; a/m-10; j/j- 10; a-9; s-9; o-9;
n-11; d-9

IN THE PICTURE:

Oerhervormd	j-12
HSV nodig?	f-12
Islam: Kans, bondgenoot of gevaar?	m-11
De linkse kerk	a/m-11
Een machtig wapen	j/j-11
Hoe Gereformeerd zijn we nog?	a-10
Visie op de gemeente en eredienst	s-10
Visie op de dienstbode	o-10
Het geloof en de kennis der zonde	n-12
Stil zijn	d-9

VRIJE ONDERWERPEN:

De Apostolische Geloofsbelijdenis	
Art. 3	j-13
Hoe gastvrij ben ik?	f-13
Jaarverslag 2009-2010	m-12
Verslag van de	
Huishoudelijke Vergadering	a/m-12
De engelen (1)	a/m-14
De engelen (2)	j/j-13
De engelen (slot)	a-11
De Apostolische Geloofsbelijdenis	
Art. 4,1	s-11
De Apostolische Geloofsbelijdenis	
Art. 4,2	o-11
De Apostolische Geloofsbelijdenis	
Art. 6	n-13
De Apostolische Geloofsbelijdenis	
Art. 5	d-10

ORGANISATIENIEUWS:

Wijzigingen adresboekje 2008	j-15
Vakantiewerk alleenstaanden	j-15
Wijzigingen adresboekje 2008	f-15
Themadag Veenendaal op D.V.	
20 maart 2010	f-15
Regionale themadagen	m-14
Exploitatie-rekening 2009	m-15
Uitnodiging Huishoudelijke Vergadering ..	m-16
Wijzigingen adresboekje 2008	a/m 15
Wijzigingen adresboekje 2008	s-13
Streekvergaderingen seizoen 2010-2011	s-13
Hervormde Vrouwenbond	s-14
Uitnodiging Bondsdag 2010	s-16
Wijzigingen adresboekje 2008	o-14
Kerstweek voor alleenstaanden	o-14
Bondsdag 2010	o-14
Uitnodiging Bondsdag 2010	o-16
Wijzigingen adresboekje 2008	n-15
Wijzigingen adresboekje 2008	d-13
Vakantieweken Alleenstaanden	d-13

BOEKBESPREKINGEN:

„Vragen naar de weg”. Ds. J.H. Velema	j-15
„De brief van Judas”. Ds. K. Visser	j-16
„De kinderen van Jacob”.	
Ds. P. Molenaar	j-16
„Ik voor u” - meditatie rondom het	
Heilig Avondmaal. R.M. McCheyne,	
M. Henry, Th. Watson, e.a., samenstelling	
J. Kranendonk-Gijssen	j-16
„Roemt Zijn deugden”.	
Arthur W. Pink	f-15
„Elke dag van de partij”, dagboek 2008.	
Bas van der Vlies	f-15
„Varen op bijbels kompas”.	
Ds. H. Visser (red.)	f-16
„Ook zij hadden wat te zeggen”.	
Dr. Ir. J. van der Graaf	f-16
„Het hart naar Boven”.	
Ds. G. Boer	f-16
„Wordt vervuld”. Dr. W. van Vlastuin	a/m-15
„Calvijn spreekt”. Dr. J. Hoek (red.)	j/j-14
„Uit de schaduw”. Ds. C. Neele	j/j-14
„Verbroken voor u”.	
Wilhelmus à Brakel, Matthew Henry,	
Petrus Immens en Willem Teellinck	j/j-14
„Getuigenis der waarheid”. Ds. P. Blok e.a.	j/j-14
„De uitwisseling”. Richard Donk	j/j-15
„Blank en Rood”. Ds. M. van Kooten	j/j-15
„De kinderen van Jacob”. Ds. P. Molenaar	a-14
„Opvoeding in liefde”. L.A. Kroon en	
S.J. van Leeuwen (red.)	a-14
„Mensen rondom Paulus”.	
Ds. J. Westerink	a-14
„Israëls verlossing”. 7 preken met	
betrekking op het volk Israël	a-15
„Verlangen naar het Vaderland”.	
Dr. A. de Reuver	s-14
„Bloeien, snoeien en groeien”.	
Dr. H. v.d. Belt	s-14
„Vuur uit de hemel, Het leven van Elia”.	
Arthur W. Pink	s-15
„Israël: een staat ter discussie?”	
Dr. Matthijs de Blois	n-15
„Levenskracht. Troost uit de Psalmen”.	
Ds. J.T. Doormenbal	n-15
„Jona, Een duif in Gods hand”.	
Ds. P. Molenaar	n-16
„Joodse volgelingen van Jezus - een overzicht	
van 40 vragen en antwoorden.”	
Kees Jan Rodenburg	d-14
„Bron van troost, verdediging van de	
gereformeerde leer.”	
Gisbertus Voetius	d-14

ADVERTENTIES:

j-16; f-16; m-14; a/m-15; j/j-15; a-15; s-15;
o-15; n-16 en d-14